

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาลักษณะเป้าหมายไฟลัมฤทธิ์ที่มีต่อแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬา โดยมีวัตถุประสงค์ 3 ประการคือ ประการแรก เพื่อศึกษาลักษณะเป้าหมายไฟลัมฤทธิ์และแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬานักกีฬาระดับอุดมศึกษา ประการที่สอง เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬานักกีฬาระดับอุดมศึกษา และประการสุดท้าย เพื่อหาความแตกต่างของลักษณะเป้าหมายไฟลัมฤทธิ์ในระดับต่างกันของนักกีฬาระดับอุดมศึกษา ที่มีผลต่อบัณฑิตของแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬา

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักกีฬา เพศชาย-หญิง มีอายุ 18-25 ปี ที่เข้าร่วมแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 31 ณ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 5,623 คน สุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 594 คน จากชนิดกีฬาต่าง ๆ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬา ฉบับภาษาไทย (Pithapornchaikul, 2003) มีค่าความเชื่อถือได้ในระดับ .90 มีจำนวน 30 ข้อ และแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการเล่นกีฬา ฉบับภาษาไทย (Li, Vongjaturapat, & Harmer, 1994) มีจำนวน 13 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นในระดับ .92 แบบสอบถามทั้ง 2 ฉบับมีลักษณะแบบอัตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับและมีความเที่ยงตรงและความเชื่อถือได้ในระดับสูง จึงถือได้ว่า เป็นเครื่องมือที่มีคุณภาพเหมาะสมสำหรับที่จะนำไปใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้

การเก็บรวบรวมข้อมูลทำได้โดยให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการเล่นกีฬาและแบบสอบถามแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬา ข้อมูลที่ได้ถูกนำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อคำนวณหาค่าสถิติพื้นฐาน วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน และวิเคราะห์ความแปรปรวนหลายตัวแปรของลักษณะเป้าหมายไฟลัมฤทธิ์ที่มีต่อแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬา

การสรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์โมเดลปัจจัยแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬา พบว่า โมเดลแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬามีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยเมื่อพิจารณาจากค่าไค-สแควร์ ค่าองศาอิสระ ค่าความน่าจะเป็น แสดงให้เห็นว่า โมเดลปัจจัยแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬา

ร่วมกิจกรรมกีฬาไม่มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ผู้วิจัยจึงได้พิจารณาจากค่า RMSEA ค่า GFI ค่า AGFI ค่า RMR ค่า SRMRค่า พบว่า ค่าสถิติที่ได้จากการวิเคราะห์อยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ แสดงให้เห็นว่า โมเดลปัจจัยแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬามีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

2. ผลการศึกษาลักษณะเป้าหมายใฝ่สัมฤทธิ์ของนักกีฬาระดับอุดมศึกษา พบว่า นักกีฬาที่มีลักษณะเป้าหมายใฝ่สัมฤทธิ์มุ่งในการกระทำหรืองานในระดับสูง และมุ่งเปรียบเทียบกับผู้อื่นในระดับต่ำ ($Task_{high} Ego_{low}$) มีจำนวนมากที่สุด รองลงมาเป็นนักกีฬาที่มีลักษณะเป้าหมายใฝ่สัมฤทธิ์มุ่งในการกระทำหรืองานในระดับสูง และมุ่งเปรียบเทียบกับผู้อื่นในระดับสูง ($Task_{high} Ego_{high}$) และนักกีฬาที่มีลักษณะเป้าหมายใฝ่สัมฤทธิ์มุ่งในการกระทำหรืองานในระดับต่ำ และมุ่งเปรียบเทียบกับผู้อื่นในระดับต่ำ ($Task_{low} Ego_{low}$) ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนหลายตัวแปรของลักษณะใฝ่สัมฤทธิ์ที่ต่างกัน ต่อแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬา พบว่า นักกีฬาที่มีลักษณะเป้าหมายใฝ่สัมฤทธิ์มุ่งในการกระทำหรืองานในระดับสูง และมุ่งเปรียบเทียบกับผู้อื่นในระดับสูง ($Task_{high} Ego_{high}$) นักกีฬาที่มีลักษณะเป้าหมายใฝ่สัมฤทธิ์มุ่งในการกระทำหรืองานในระดับสูง และมุ่งเปรียบเทียบกับผู้อื่นในระดับต่ำ ($Task_{high} Ego_{low}$) และนักกีฬาที่มีลักษณะเป้าหมายใฝ่สัมฤทธิ์มุ่งในการกระทำหรืองานในระดับต่ำ และมุ่งเปรียบเทียบกับผู้อื่นในระดับต่ำ ($Task_{low} Ego_{low}$) มีแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยพบว่า นักกีฬากลุ่ม $Task_{high} Ego_{high}$ กับนักกีฬากลุ่ม $Task_{low} Ego_{low}$ และนักกีฬากลุ่ม $Task_{high} Ego_{low}$ กับนักกีฬากลุ่ม $Task_{low} Ego_{low}$ มีแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาด้านใฝ่สัมฤทธิ์และด้านการทำงานเป็นทีมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับนักกีฬากลุ่ม $Task_{high} Ego_{high}$ กับนักกีฬากลุ่ม $Task_{high} Ego_{low}$ มีแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬา ด้านใฝ่สัมฤทธิ์/ การยอมรับ และด้านการทำงานเป็นทีมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

การอภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยขออภิปรายผลตามข้อสมมติฐานของการวิจัย ดังนี้

1. การตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างโมเดลปัจจัยแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาและข้อมูล โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ผลการวิจัยพบว่า โมเดลแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬา ประกอบด้วยด้านใฝ่สัมฤทธิ์/ การยอมรับ ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านสมรรถภาพ ด้านความตื่นตัว/ สนุกสนาน ด้านกิจกรรมทางสังคม ด้านการมีส่วนร่วมและด้าน

การพัฒนาทักษะมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ถึงแม้ว่าผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันโดยพิจารณาจากค่าไค-สแควร์ ซึ่งเป็นการวัดความคลาดเคลื่อนในโมเดลจะพบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($\chi^2 = 650.86$, $df = 309$, $p = .000$) แสดงว่าโมเดลนี้ไม่มีความเหมาะสมกับข้อมูล อาจเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างมีขนาดใหญ่ ซึ่งการวิเคราะห์สมการเชิงโครงสร้าง (LISREL) นี้ คราวเลย์ และฟาน (Crowley & Fan, 1997) รายงานว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดใหญ่นั้น จะมีโอกาสน้อยมากที่พิจารณาค่าไค-สแควร์จากการวิเคราะห์ ลิสเรลจะมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ส่วนใหญ่จะไม่มีนัยสำคัญในการวิเคราะห์ สอดคล้องกับเบนท์เลอร์ และบอนเนตต์ (Bentler & Bonett, 1980) ที่รายงานว่า ค่าสถิติไค-สแควร์ จะมีความสัมพันธ์โดยตรงกับขนาดของกลุ่มตัวอย่าง และการทดสอบความสอดคล้องของโมเดลมักจะปฏิเสธสมมติฐานหรือมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อขนาดของกลุ่มตัวอย่างนั้นมีขนาดใหญ่ ดังนั้นการพิจารณาความกลมกลืนหรือความสอดคล้องของการวิเคราะห์ จึงอาจพิจารณาจากดัชนีบ่งชี้ตัวอื่น ๆ ประกอบการพิจารณา

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาความสอดคล้องระหว่างโมเดลกับข้อมูล จากการวิเคราะห์ด้วยค่า RMSEA มีค่าเท่ากับ .0432 (.039 - .048) มีค่า GFI เท่ากับ .93 ค่า AGFI เท่ากับ .90 ค่า RMR เท่ากับ .039 ค่า SRMR เท่ากับ .046 ค่า NFI เท่ากับ .97 ค่า NNFI เท่ากับ .98 และค่า CFI มีค่าเท่ากับ .98 พบว่า โมเดลปัจจัยแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาที่มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ แสดงให้เห็นว่า แบบสอบถามแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬามีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างสามารถจำแนกปัจจัยแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาออกเป็น 8 ด้าน คือ ด้านไฝ่สัมฤทธิ์/ การยอมรับ ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านสมรรถภาพ ด้านกิจกรรมทางสังคม ด้านความตื่นเต้น/ ความสนุกสนาน ด้านการแสดงออก ด้านการมีส่วนร่วมและด้านการพัฒนาทักษะได้เช่นเดียวกับงานวิจัยของพิทพรชัยกุล (Pithapornchaikul, 2003) โดยมีข้อคำถามทั้งหมด 30 ข้อ สอดคล้องกับงานวิจัยของกิลล์ และคณะ (Gill et al., 1983) ที่จำแนกแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาออกเป็น 8 ด้านด้วยกันคือ ด้านไฝ่สัมฤทธิ์/ สถานภาพ (Achievement/ Status) ด้านทีม ด้านสมรรถภาพ ด้านการใช้พลังงาน (Energy Release) ด้านอื่น ๆ (Other) ด้านทักษะ ด้านเพื่อนและด้านความสนุก นอกจากนี้ งานวิจัยที่ได้ศึกษาเรื่องแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมการเคลื่อนไหวของศูนย์การใช้เวลาว่าง (Leisure Center) ได้จำแนกแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมการเคลื่อนไหวได้เป็นด้านไฝ่สัมฤทธิ์ ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านสมรรถภาพ ด้านเบ็ดเตล็ด (Miscellaneous) ด้านพัฒนาตนเอง (Self-Improvement) ด้านมีชื่อเสียง ด้านปัจจัยภายนอกและด้านการหลีกเลี่ยงความเบื่อหน่าย (Avoid Boredom) (Trembath, Szabo, &

Baxter, 2003) และงานวิจัยของพิธพอร์ชัยกุล (Pithapornchaikul, 2003) ที่พบว่า นักกีฬา ระดับอุดมศึกษามีแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาที่จำแนกได้ 8 ด้านได้แก่ ด้านไฝ่สัสมฤทธิ์/ การยอมรับ ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านสมรรถภาพ ด้านกิจกรรมทางสังคม ด้านความตื่นเต้น/ สนุกสนาน ด้านการแสดงออก ด้านการมีส่วนร่วมและด้านการพัฒนาทักษะ จะเห็นได้ว่า เด็กและวัยรุ่นมีแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมที่หลากหลายแตกต่างกัน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงให้เห็นว่า นักกีฬามีแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาที่หลากหลายไม่ใช่มีเหตุผลเดียว ความสอดคล้องกับการศึกษาที่พบว่า บุคคลมีเหตุผลในการเข้าร่วมกิจกรรมการเคลื่อนไหว (Physical Activity) หรือกีฬาที่หลากหลาย และแตกต่างกันออกไป บางคนอาจมีเหตุผลเดียว บางคนอาจมีเหตุผลหลายประการ (Gill, 2001; Patel & Luckstead, 2000) อีกทั้ง ลักษณะของบุคคลที่ต่างกันไม่ว่าจะเป็นเด็ก ผู้ใหญ่ ผู้สูงอายุหรือผู้หญิงตั้งครรภ์ เป็นบุคคลทั่วไปหรือนักกีฬา เป็นบุคคลธรรมดาหรือบุคคลพิเศษ (ผู้พิการ) ต่างก็มีแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมที่แตกต่างกันออกไปด้วยเช่นกัน (Gill et al., 1983; Kolt, 2000; Kolt & Nicoll, 1999; Zahariadis & Biddle, 2000)

นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังเป็นการสนับสนุนงานวิจัยที่มีมาก่อนหน้านี้ ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเหตุผลหรือแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมของบุคคลในวัยต่าง ๆ ซึ่งจะมีความสอดคล้องในบางเหตุผล แต่ไม่ใช่เหตุผลเดียวกันทั้งหมด ดังเช่น งานวิจัยของ กูลด์ และคณะ (Gould et al., 1985) ที่ศึกษาแรงจูงใจในการเข้าร่วมในการแข่งขันว่ายน้ำของเยาวชนพบว่า นักกีฬารายนี้มีแรงจูงใจในการเข้าร่วมการแข่งขันแบ่งออกเป็น 7 ด้านคือ ด้านไฝ่สัสมฤทธิ์/ สถานภาพ ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านสมรรถภาพ ด้านการใช้พลังงาน ด้านการพัฒนาทักษะ ด้านเพื่อน และด้านความตื่นเต้น/ ทำหาย สอดคล้องกับงานวิจัยได้ศึกษาความสัมพันธ์ของประเภทโรงเรียนและเพศต่อแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาของเยาวชนในประชาชนของประเทศจีน ซึ่งงานวิจัยได้จำแนกแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาไว้ทั้งหมด 10 ด้านดังนี้ ด้านไฝ่สัสมฤทธิ์/ รางวัล ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านสมรรถภาพ ด้านการใช้พลังงาน ด้านความสามารถ/ การแข่งขัน ด้านเพื่อน ด้านความสนุก/ ความตื่นเต้น ด้านกิจกรรมทางสังคม ด้านความเป็นเลิศและด้านอิทธิพลของครอบครัว (Wang & Wiese-Bjornstal, 1996) นอกจากนี้ งานวิจัยของ ซาฮารีอาดิส และ บิดเดิล (Zahariadis & Biddle, 2000) พบว่า เด็กมีแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมโดยแบ่งออกเป็น 6 ด้านคือ ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านสมรรถภาพ ด้านการใช้พลังงาน ด้านทักษะ/ การแข่งขัน ด้านการมีส่วนร่วมและด้านสถานภาพ/ การยอมรับ จะเห็นได้ว่า เด็กและวัยรุ่นมี

แรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมที่หลากหลาย อาจเหมือนกันในบางปัจจัย และอาจมีความแตกต่างกันในบางปัจจัย ซึ่งจะไม่เหมือนกันทุกเหตุผลของการเข้าร่วมกิจกรรม

สำหรับแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาของผู้ใหญ่นั้น มีงานวิจัยของคอยวูล่า (Koivula, 1999) ที่ศึกษาความแตกต่างของแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาระหว่างเพศ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ใหญ่ เพศชายและหญิงมีแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาที่แตกต่างกัน และสามารถจำแนกแรงจูงใจออกเป็นด้านต่าง ๆ ดังนี้ ด้านสุขภาพกาย (Physical Health) ด้านอารมณ์/ การจัดการความเครียด (Mood/ Stress Coping) ด้านความสามารถ/ ทักษะ ด้านความสนุกสนาน/ เพลิดเพลิน (Fun/ Enjoyment) ด้านการแข่งขัน/ ตื่นเต้น ด้านสังคม ด้านการพัฒนา กล้ามเนื้อ ด้านรูปร่าง (Appearance) และการควบคุมน้ำหนักตัว จะเห็นได้ว่า แรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้ใหญ่นั้นมีความหลากหลายเช่นเดียวกันกับแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมของเด็ก

อีกทั้ง คอลท์ และนิคอลล (Kolt & Nicoll, 1999) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการเข้าร่วมการออกกำลังกายของผู้หญิงตั้งครรภ์ พบว่า เหตุผลที่สำคัญที่สุดของผู้หญิงตั้งครรภ์ที่เข้าร่วมการออกกำลังกายคือ เพื่อให้ลูกมีสุขภาพที่ดี เหตุผลรองลงมาคือ เพื่อการจัดการที่ดีสำหรับการเปลี่ยนแปลงของร่างกายในขณะตั้งครรภ์ ต้องการให้ร่างกายมีสมรรถภาพที่ดี ต้องการมีรูปร่างที่ดีคงเดิมและเตรียมความพร้อมในการคลอดบุตร ผลการวิจัยได้แบ่งแรงจูงใจในการเข้าร่วมการออกกำลังกายของผู้หญิงตั้งครรภ์ไว้ 5 ด้านคือ ด้านสังคม ด้านสมรรถภาพ ด้านการจัดการขณะตั้งครรภ์ ด้านใฝ่สัมฤทธิ์/ การใช้พลังงาน และการเตรียมการสำหรับคลอดบุตร/ ความท้าทาย

2. การสำรวจลักษณะเป้าหมายใฝ่สัมฤทธิ์ของนักกีฬา พบว่า นักกีฬากลุ่ม Task_{สูง} Ego_{ต่ำ} มีจำนวนมากที่สุด รองลงมาคือนักกีฬากลุ่ม Task_{สูง} Ego_{สูง} เป็นการหล่อหลอมจากปัจจัยบุคคลและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ลักษณะของผู้ฝึกสอน รูปแบบการฝึกซ้อม ลักษณะของชนิดกีฬา บุคคลรอบข้าง เป็นต้น ที่มีอิทธิพลต่อนักกีฬาทำให้เกิดบุคลิกลักษณะของนักกีฬา จะสังเกตได้ว่า นักกีฬาในระดับอุดมศึกษามีลักษณะเป้าหมายใฝ่สัมฤทธิ์ที่มุ่งในการกระทำในระดับสูงและมุ่งเปรียบเทียบกับผู้อื่นในระดับต่ำ สอดคล้องกับลี และคณะ (Li et al., 1994) ที่พบว่า ลักษณะเป้าหมายใฝ่สัมฤทธิ์ของนักกีฬาไทยเป็นแบบ Task_{สูง} Ego_{ต่ำ} นอกจากนี้ ไวท์ และซิลล์เนอร์ (White & Zellner, 1996) ศึกษาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักกีฬาชาย-หญิงในการแข่งขันกีฬา 3 ระดับคือ ระดับอุดมศึกษา ระดับวิทยาลัยและระดับมัธยมศึกษา พบว่า นักกีฬาระดับอุดมศึกษาและระดับวิทยาลัยมีลักษณะเป้าหมายใฝ่สัมฤทธิ์ที่มุ่งในการกระทำในระดับสูง

บุคลิกลักษณะของนักกีฬาแบบ Task_{สูง} Ego_{ต่ำ} นั้นยังไม่ใช่บุคลิกลักษณะของนักกีฬาที่ควรจะเป็นของนักกีฬาในระดับสูง ซึ่งลักษณะเป้าหมายใฝ่สัมฤทธิ์ที่นักกีฬาควรจะเป็นคือ นักกีฬาแบบ Task_{สูง} Ego_{สูง} สอดคล้องกับ ไวท์และดุด้า (White & Duda, 1994) รายงานว่า นักกีฬาในระดับสูงจะมีลักษณะเป้าหมายใฝ่สัมฤทธิ์แบบ Task_{สูง} Ego_{สูง} มากกว่าแบบ Task_{ต่ำ} Ego_{ต่ำ} นอกจากนี้ แวง (Wang, 1997) รายงานว่า นักกีฬาที่ต้องการจะมีลักษณะเป้าหมายใฝ่สัมฤทธิ์แบบ Task_{สูง} Ego_{สูง} ซึ่งนักกีฬากลุ่มนี้จะมีลักษณะมุ่งในความสามารถหรือการกระทำ (Gill, 1986; Vealy, 1986)

3. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนหลายตัวแปรของลักษณะเป้าหมายใฝ่สัมฤทธิ์ที่ต่างกัน ต่อแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬา พบว่า นักกีฬาที่มีลักษณะเป้าหมายใฝ่สัมฤทธิ์แบบ Task_{สูง} Ego_{สูง} แบบ Task_{สูง} Ego_{ต่ำ} และแบบ Task_{ต่ำ} Ego_{ต่ำ} มีแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เพราะบุคลิกลักษณะของนักกีฬาที่ต่างกัน เช่น เพศ อายุ เป้าหมายหรือเหตุผลในการเข้าร่วมกิจกรรม ระดับความสามารถและระดับประสบการณ์ ทำให้นักกีฬาเกิดการผสมผสานของลักษณะเป้าหมายใฝ่สัมฤทธิ์ที่มุ่งในการกระทำและ/หรือ ลักษณะเป้าหมายใฝ่สัมฤทธิ์ที่มุ่งเปรียบเทียบกับผู้อื่นในระดับที่ต่างกัน ประกอบกับกลุ่มตัวอย่างเป็นนักกีฬาในหลายหลากชนิดกีฬา จึงส่งผลให้แรงจูงใจมีความแตกต่างกันมากกว่าการศึกษาวิจัยในกีฬาชนิดใดชนิดหนึ่งเฉพาะเจาะจง (Duda et al., 1995; Gould et al, 1985; Horn, 1993; William, 1994) ซึ่งเป็นการสนับสนุนทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่อธิบายถึงปัจจัยบุคคลและปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการเข้าร่วม (Weinberg & Gould, 2003) ยังสอดคล้องกับแนวความคิดของนิโคลส์ (Nicholls, 1989) ที่อธิบายว่า บุคคลที่มีลักษณะเป้าหมายใฝ่สัมฤทธิ์ที่มุ่งในการกระทำหรือมุ่งในการเปรียบเทียบกับผู้อื่นจะมีอิทธิพลมาจากความต่างของบุคคลและปัจจัยทางด้านสิ่งแวดล้อม อีกทั้ง นักกีฬาที่มีลักษณะเป้าหมายใฝ่สัมฤทธิ์มุ่งในการกระทำจะมีความมุ่งมั่นในการฝึก มีความพึงพอใจ มีความพยายามในการเรียนรู้สูงและชอบทำงานที่ยาก ทำทลายความสามารถของตนเอง ซึ่งเป็นลักษณะของแรงจูงใจภายใน สำหรับนักกีฬาที่มีลักษณะเป้าหมายใฝ่สัมฤทธิ์ที่มุ่งการเปรียบเทียบกับผู้อื่นมักจะเทียบศักยภาพหรือความสามารถของตนเองกับผู้อื่น และพยายามเอาชนะผู้อื่น พิจารณปัจจัยรอบข้างที่มีผลกระทบต่อนตนเอง มักจะเป็นลักษณะของแรงจูงใจภายนอก (Bergin & Habusta, 2001; Weinberg & Gould, 2003)

เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนของลักษณะใฝ่สัมฤทธิ์ที่ต่างกัน ต่อแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาในแต่ละด้าน พบว่า แรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬา ด้านใฝ่สัมฤทธิ์/ การยอมรับ

และด้านการทำงานเป็นทีมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อทำการเปรียบเทียบรายคู่ พบว่า นักกีฬากลุ่ม Task_{สูง} Ego_{สูง} กับกลุ่ม Task_{ต่ำ} Ego_{ต่ำ} และนักกีฬากลุ่ม Task_{สูง} Ego_{ต่ำ} กับกลุ่ม Task_{ต่ำ} Ego_{ต่ำ} มีแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬา ด้านใฝ่สัมฤทธิ์และด้านการทำงานเป็นทีมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จะสังเกตได้ว่าผลที่เกิดขึ้นเป็นอิทธิพลจากลักษณะเป้าหมายใฝ่สัมฤทธิ์ที่มุ่งในการกระทำของนักกีฬาที่ต่างกัน ฟอกซ์ กูดาส บิดเดิล ดูด้า และอาร์มสตรอง (Fox, Goudas, Biddle, Duda, & Armstrong, 1994) ได้แบ่งนักกีฬาออกเป็น 4 กลุ่มโดยใช้ค่าเฉลี่ยในการแบ่งกลุ่ม ได้รายงานไว้ว่า นักกีฬากลุ่ม Task_{สูง} Ego_{สูง} จะมีแรงจูงใจในการเล่นและการรับรู้ความสามารถของตนเองมากที่สุด ตรงกันข้ามกับ นักกีฬากลุ่ม Task_{ต่ำ} Ego_{ต่ำ} จะมีแรงจูงใจในการเล่นและการรับรู้ความสามารถของตนเองน้อยที่สุด นักกีฬาที่มีลักษณะเป้าหมายใฝ่สัมฤทธิ์ที่มุ่งในการกระทำจะมีแรงจูงใจมากกว่านักกีฬาที่มีลักษณะเป้าหมายใฝ่สัมฤทธิ์ที่มุ่งเปรียบเทียบผู้อื่น นอกจากนี้ นักกีฬาที่มีลักษณะเป้าหมายใฝ่สัมฤทธิ์ที่มุ่งในการกระทำจะมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬา ด้านการทำงานเป็นทีม ในทางตรงกันข้าม นักกีฬาที่มีลักษณะเป้าหมายใฝ่สัมฤทธิ์ที่มุ่งเปรียบเทียบผู้อื่นจะสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬา ด้านสถานะภาพ/ การยอมรับ (Zahariadis & Biddle, 2000)

สำหรับนักกีฬากลุ่ม Task_{สูง} Ego_{สูง} กับกลุ่ม Task_{สูง} Ego_{ต่ำ} มีแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬา ด้านใฝ่สัมฤทธิ์/ การยอมรับ และด้านการทำงานเป็นทีมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ เพราะนักกีฬาที่มีลักษณะเป้าหมายใฝ่สัมฤทธิ์ที่มุ่งในการกระทำระดับสูงเหมือนกัน สอดคล้องกับไวท์ (White, 1998) ได้รายงานไว้ว่า ลักษณะใฝ่สัมฤทธิ์ของการเปรียบเทียบผู้อื่นจะเป็นปัจจัยที่สนับสนุนให้กับลักษณะใฝ่สัมฤทธิ์ที่มุ่งในการกระทำของนักกีฬา ประกอบกับแรงจูงใจในการเข้าร่วมเป็นด้านใฝ่สัมฤทธิ์/ การยอมรับและด้านการทำงานเป็นทีม หากพิจารณาองค์ประกอบทั้ง 2 ด้านนี้ จะมีลักษณะเป็นแรงจูงใจภายในมากกว่าแรงจูงใจภายนอก ซึ่งนักกีฬาที่มีลักษณะเป้าหมายใฝ่สัมฤทธิ์ที่มุ่งในการกระทำจะสัมพันธ์กับแรงจูงใจภายใน สอดคล้องกับฟอกซ์ และคณะ (Fox, et al, 1994) พบว่า นักกีฬากลุ่ม Task_{สูง} Ego_{สูง} และนักกีฬากลุ่ม Task_{สูง} Ego_{ต่ำ} ตอบสนองต่อแรงจูงใจของตนเองได้เหมือนกันหรือคล้าย ๆ กันในสถานการณ์ทางการกีฬา ซึ่งจะส่งผลในเชิงบวก หากนักกีฬาที่มีลักษณะเป้าหมายใฝ่สัมฤทธิ์ที่มุ่งในการกระทำในระดับสูงเพียงอย่างเดียวหรืออาจจะผสมผสานกับลักษณะเป้าหมายใฝ่สัมฤทธิ์ที่มุ่งเปรียบเทียบกับผู้อื่นในระดับสูง

นอกจากนี้ ผลวิเคราะห์ความแปรปรวนของลักษณะใฝ่สัมฤทธิ์ที่ต่างกัน ต่อแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาในด้านสมรรถภาพ กิจกรรมทางสังคม ความตื่นตัว/ สนุกสนาน การแสดงออก การมีส่วนร่วมและการพัฒนาทักษะ พบว่า นักกีฬาทั้ง 3 กลุ่มไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย อาจเป็นเพราะการวิจัยในครั้งนี้ศึกษาอิทธิพลของลักษณะเป้าหมายใฝ่สัมฤทธิ์ที่มีการผสมผสานระหว่างความมุ่งมั่นในการกระทำกับมุ่งที่จะเปรียบเทียบกับผู้อื่นจึงทำให้ยังไม่เห็นความแตกต่างได้อย่างชัดเจนของแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมทั้ง 6 ด้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ซาฮาเรียดิส และบิดเดิล (Zahariadis & Biddle, 2000) ที่ไม่สามารถจำแนกปัจจัยทางด้านการใช้พลังงาน การมีส่วนร่วม และสมรรถภาพจากลักษณะเป้าหมายใฝ่สัมฤทธิ์ที่มุ่งในการกระทำหรือมุ่งเปรียบเทียบกับผู้อื่นของนักกีฬาได้เช่นกัน นอกจากนี้ ดูด้า (Duda, 1993) ได้อธิบายปัจจัยระหว่างการพัฒนาทักษะกับการแข่งขันไว้ว่า นักกีฬาที่มีลักษณะเป้าหมายใฝ่สัมฤทธิ์ที่มุ่งเปรียบเทียบกับผู้อื่นจะมีความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านการแข่งขัน แต่นักกีฬาที่มีลักษณะเป้าหมายใฝ่สัมฤทธิ์ที่มุ่งในการกระทำก็สามารถอยู่ในปัจจัยด้านการแข่งขันได้เช่นกัน แต่เป็นการแข่งขันกับตนเอง ทำให้ดีที่สุด ดีกว่าที่เคยทำได้ จึงทำให้เห็นว่าการพิจารณาลักษณะเป้าหมายใฝ่สัมฤทธิ์เพียงอย่างเดียวอาจไม่สามารถจำแนกปัจจัยหรือเห็นความแตกต่างได้อย่างชัดเจน

ข้อเสนอแนะ

1. แบบสอบถามแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬา ฉบับภาษาไทยและแบบสอบถามความคิดเกี่ยวกับความสำเร็จในการเล่นกีฬา ฉบับภาษาไทยเป็นเครื่องมือที่มีคุณภาพ กล่าวคือเป็นแบบสอบถามมีความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นในระดับสูงถึงสูงมาก สามารถนำไปใช้ในกิจกรรมหรือสถานการณ์ทางการกีฬาได้เป็นอย่างดี หากผู้ฝึกสอน นักกีฬา ผู้วิจัยหรือผู้ที่สนใจจะนำแบบสอบถามไปใช้ในสถานการณ์อื่น ที่ไม่ใช่สถานการณ์ทางการกีฬา เช่น กิจกรรมการเคลื่อนไหว กิจกรรมการออกกำลังกาย หรือกิจกรรมในห้องเรียน ควรปรับปรุงแบบสอบถามให้เหมาะสมกับสถานการณ์นั้น ๆ อาจปรับแก้ไขข้อความเพื่อให้สื่อถึงข้อความและเกิดความเข้าใจตรงกับกิจกรรมนั้น

2. เหตุผลของนักกีฬาที่เข้าร่วมกิจกรรมกีฬา 3 อันดับแรกคือ ต้องการพัฒนากายของตนเอง ขอความสนุกสนานและต้องการมีสมรรถภาพทางกายที่ดี ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ผู้ฝึกสอนกีฬาควรเน้นพัฒนาทั้งทักษะและสมรรถภาพทางกายให้กับนักกีฬาในการฝึกซ้อมกีฬา โดยที่

การฝึกซ้อมนั้นควรให้นักกีฬามีความรู้สึกสนุกกับการฝึกซ้อมไปด้วย เพื่อให้ นักกีฬามีแรงจูงใจที่จะ ปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

3. การวิจัยครั้งนี้พบว่า นักกีฬาระดับอุดมศึกษามีลักษณะเป้าหมายใฝ่สัมฤทธิ์แบบ Task, Ego_{ต่ำ} มากที่สุด ซึ่งไม่ใช่ลักษณะของนักกีฬาในระดับสูง จึงควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ นักกีฬามีลักษณะใฝ่สัมฤทธิ์ที่มุ่งในการกระทำ และเน้นลักษณะใฝ่สัมฤทธิ์ที่มุ่งเปรียบเทียบผู้อื่น เพิ่มมากขึ้น เพื่อให้ นักกีฬามีลักษณะเช่นเดียวกับนักกีฬาระดับสูง

4. การวิจัยครั้งนี้พบว่า นักกีฬาในกลุ่ม Task, Ego_{สูง} และกลุ่ม Task, Ego_{ต่ำ} จะส่งผลต่อ แรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬา ด้านใฝ่สัมฤทธิ์/ การยอมรับและด้านการทำงานเป็นทีม ดังนั้น ผู้ฝึกสอนกีฬาหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาควรจัดกิจกรรมหรือการฝึกโดยเน้นให้นักกีฬา ได้รับรู้ถึงการใช้ความพยายามและความมุ่งมั่นในการฝึกซ้อมกีฬา นอกจากนี้ ควรให้นักกีฬามีส่วน ร่วมในการวางแผน การกำหนดเป้าหมาย และการตัดสินใจของทีมร่วมกับคณะผู้ฝึกสอน ซึ่งจะทำ ให้ นักกีฬาได้รับรู้สัมพันธภาพของบุคคลภายในทีมและความเป็นหนึ่งเดียวของทีม

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานเพื่อพิจารณาลักษณะพื้นฐานของ กลุ่มตัวอย่างเท่านั้น แต่ไม่ได้ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์ผลทางสถิติ ดังนั้น เราจึงควรศึกษาวิจัยปัจจัย ของเพศ อายุ ระดับการแข่งขัน ระดับประสบการณ์ที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และแรงจูงใจใน การเข้าร่วมกิจกรรมกีฬา

2. การวิจัยครั้งนี้ ใช้สถานการณ์ทางการกีฬา เราควรศึกษาในสถานการณ์ที่เป็น ทางด้านการออกกำลังกาย กิจกรรมการเคลื่อนไหวหรือกิจกรรมพลศึกษาเป็นการเปลี่ยน สถานการณ์ที่ต่างไปจากกิจกรรมกีฬา ซึ่งสถานการณ์ที่เปลี่ยนไปอาจส่งผลต่อแรงจูงใจในการเข้า ร่วมกิจกรรม

3. เราควรศึกษาลักษณะเป้าหมายใฝ่สัมฤทธิ์ของบุคคลหรือนักกีฬาที่สัมพันธ์กับ แรงจูงใจภายใน แรงจูงใจภายนอกหรือไม่มีแรงจูงใจ